

#### **Skenaario 4: Vesiviljely – kiertotaloutta ja lähiruokaa turvemailta**

Turvetuotannosta vapautuville alueille voidaan rakentaa vesiviljelyjärjestelmiä, joissa kasvatetaan kotimaisia järvikaloja. Näin luodaan lähiruokaa, joka ei suoraan kilpaile tuontikalojen kuten norjalaisen lohen kanssa. Skenaario yhdistää kestävä elintarviketuotannon, elämyksellisen matkailun ja kiertotalouden ratkaisut.

Vesialtaissa kasvatettavat kalat – kuten hauki, ahven tai särkikalat – tarjoavat ympäristöystävällisen proteiinin lähteen. Erityisesti vaihtoehtoiset rehut, kuten hyönteisproteiini tai biotekninen valkuainen, mahdollistavat resurssitehokkaan tuotannon ilman kilpailua ihmisten ruokavalinnoista.

Kalankasvatus voi yhdistyä matkailuun: osassa altaista vierailijat voisivat kalastaa itse. Kun altaiden ympäristö suunnitellaan houkuttelevaksi, niistä voi tulla vetovoimaisia luontokohteita ja elämysalueita.

Kiertotalous on skenaarion ytimessä. Altaista syntyvä ravinteikas vesi voidaan hyödyntää kasvien, kuten limaskan, kasvatukseen. Suljetuissa kierroissa turvemaata sitoo ravinteita, ja syntyy sekä biomassaa että ravinteikasta maata. Aktiivisten altaiden rinnalle rakennettavat lepovuorossa olevat altaat tukevat tautivapautta ja mahdollistavat monikäytön.

Toteutuksen kannalta olennaista on:

- Kalalajien ja allasmallien valinta suomalaisiin olosuhteisiin
- Markkinakanavien kehittäminen ja yhteistyö kauppojen kanssa
- Kiertovesijärjestelmien suunnittelu ja kierron hallinta
- Altaiden monikäyttö: tuotanto, maisemointi, matkailu

Vesiviljely tarjoaa realistisen ja monipuolisen jatkokäyttövaihtoehdon turvemaille. Se yhdistää ruoan, luonnon ja kiertotalouden ilman suurta ristiriitaa muun maankäytön kanssa. Oikein toteutettuna vesiviljely voi muodostaa uuden vetovoimaisen ja kestävä maatalouden haaran Kaustisen seudulle.